

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘEDSEDA VÝBORU

Zbyněk Linhart

V Praze dne 4. ledna 2019

Kancelář Senátu

4.1.2019 150/2019/S

JID: S-358-2019

Počet příloh: 0

Vážený pane ministře,

od počátku devadesátých let jsem po dobu deseti let pomáhal prosazovat vznik národního parku i na české straně v oblasti Labských pískovců, a to jednak jako člen Českého svazu ochránců přírody a Klubu českých turistů, ale i jako pověřený zástupce města Krásná Lípa (místostarosta). V roce 1999 byly tyto snahy úspěšně završeny oficiálním založením Národního parku České Švýcarsko (NPCŠ) a podařilo se i usídlit **jeho správu v našem městě Krásná Lípa.**

Po vzniku NPCŠ jsme **velmi iniciativně a v souladu dělali společně s tehdejšími vedením správy a aktéry regionu mnoho a mnoho aktivit ve směru k veřejnosti a ve prospěch přilehlého regionu**, které přispívaly a nadále přispívají k dobrému jménu národního parku. Především v oblasti ekologické výchovy, přeshraniční spolupráce, propagace a rozvoje udržitelného cestovního ruchu. Hlavní zásluhu na tom má **České Švýcarsko, o.p.s.**

Od počátku národního parku jsem také členem Rady NPCŠ. Vývoj kolem parku už ale překonává toleranční limity. Neuznávám defenzivní pojetí státní ochrany přírody, tedy s převahou různých zákazů, četných omezení a pasivní formalistický přístup atp. Daleko lepší a vhodnější je ofenzivní způsob, jít aktivně věcem a řešení problémů naproti, a partnersky s veřejností v regionu i s návštěvníky komunikovat. S tímto přístupem se ale v posledních letech u naší Správy téměř nesetkávám.

Absenci tohoto přístupu Správy NPCŠ do značné míry supljuje výše zmíněné České Švýcarsko, o.p.s., přičemž málokdo (i z odbornější veřejnosti) rozlišuje, že za mnoha činnostmi kolem národního parku nestojí Správa NPCŠ, ale právě tato obecně prospěšná společnost. Což by samozřejmě nevadilo, **pokud by Správa NPCŠ, jako jeden ze čtyř spoluzakladatelů, byla schopna a elementárně ochotna alespoň z nějaké části tyto aktivity Českého Švýcarska, o.p.s. finančně podporovat.**

Pasivita a neochota Správy NPCŠ je však komplexnější. I u takových banalit, jako je jmenování svého zástupce do orgánů společnosti České Švýcarsko, o.p.s. Člen dozorčí rady, nominovaný Správou, odstoupil již v červnu 2018. Přes výzvy ale dodnes Správa svého nástupce do dozorčí rady nenominovala!

Dalším příkladem může být **provozování informačních středisek v Českém Švýcarsku.** V roce 2007 po dohodě s tehdejšími vedením Správy a po jejím upuštění od stavby vlastního

infocentra v Jetřichovicích, vystavělo město Krásná Lípa nové velké infocentrum k národnímu parku České Švýcarsko s expozicí a kinosálem a dalším zázemím pro nejrůznější aktivity v regionu, zaměřené na ekologickou výchovu a další podobné akce - Dům Českého Švýcarska. V roce 2008 jsme na aktivity související s provozem Domu Českého Švýcarska získali z MŽP prostřednictvím Správy 2 mil. Kč, v roce 2009 pak 1,5 mil. Kč, v roce 2010 to kleslo na 1 mil. Kč. Pak dlouhá a dlouhá léta **nic** s tím, že MŽP odmítá přes Správu NPČŠ na provoz infostřediska k národnímu parku v Krásné Lípě přispívat. Až cca před dvěma lety začala Správa poskytovat prostředky na provoz infostřediska v Domě Českého Švýcarska ve výši symbolických 199 tis. Kč, stejně jako ostatním malým infocentrům v regionu.

Správa má přitom v plánu vybudovat úplně nové velké infocentrum na Mezní Louce. Na místě, kde hned naproti před několika lety Správa již jednou podpořila výstavbu jiného, překvapivě privátního, infocentra z Evropských fondů (ROP SZ), a které také podporuje provozně příspěvkem. Je tak paradoxní, když s odůvodněním, že Správě NP dlouhodobě nechce dát MŽP příspěvek na významnější spolufinancování Domu Českého Švýcarska, **chce sama Správa NP postavit a financovat provoz** svého domu v plné míře! Dává tak přednost tomu, aby po dvaceti letech sice měla vlastní dům, který ale dlouhodobě bude muset financovat v zásadě ze svého. Naproti tomu **nechce podstatněji přispívat na komplexní službu, na kterou se skládá několik subjektů** – město Krásná Lípa, vlastní zdroje a provozní náklady Českého Švýcarska, o.p.s., Ústecký kraj. To se mi nejeví jako efektivní vynakládání veřejných prostředků. Zároveň je tento záměr v rozporu Správou neustále deklarovaným usměřňováním a regulací návštěvnosti v extrémně zatížených lokalitách NP. Budování nového infocentra naopak přiláká další návštěvníky do míst, kde je v turistické sezóně návštěvnost na hraně únosnosti!

Malá aktivita Správy NPČŠ vynikne zejména **ve srovnání s jinými správami NP u nás či v zahraničí**. Mohl bych jmenovat řadu příkladů: přístup k reálnému řešení veřejné dopravy, parkovišť a odstavných ploch, turistická a související vybavenost, infrastruktura, projekty a ESIF, aktivity k veřejnosti atp. Často jde spíše až o aktivity z vynucení.

Dalo by se pokračovat dalšími podněty a návrhy k pozitivní a ofenzivní činnosti Správy NP. Domnívám se však, že již zde uvedené dobře ilustruje stávající pasivitu a omezenou funkčnost Správy.

Přesto si dovolím ještě malou, možná i osobnější poznámku. Podobně pasivní a formalistické přístupy vedení NPČŠ k projednávání a řešení problémů v regionu se v čím dál větší míře objevují i v Radě NPČŠ. Nemluvě o lavírování vedení NPČŠ, **jestli člen Rady NPČŠ (tedy v mém případě) má mít, či nemá mít po osmnácti letech opakované pověření obce, a jestli se tedy může účastnit, či nemůže zúčastnit apod. Přejde mi to nedůstojné a banální**.

Jsem, bohužel, přesvědčen ze zkušeností posledních let, že tento „iniciativní a konzultační orgán“ národního parku již přestal plnit svou roli. Energie a aktivita, pokud se nějaká projeví, je věnována, podobně jako v přístupu k regionu, přednostně k hledání argumentů, proč něco nejde, proč něco není potřeba, či proč je něco nutné zakázat, či proč něco je nutné co nejrychleji formálně projednat v nějakém úzkém zájmu, anebo si z velké části přivlastnit aktivity jiných. A jak Ministerstvo nechce schválit to či ono.

Pár příkladů.

1) Koncem loňského roku se část Rady NPČŠ věnovala demonstraci toho, proč **není nutné mít studii potřeb regionu**, a k hledání důkazů, že takový dokument žádný NP nemá. (A opravdu nemá a nemá mít přehled o potřebách regionu obecně mj. i z hlediska případných dopadů na životní prostředí a aktivitami souvisejícími s existencí NP?)

2) Urychlené **schvalování „zonace“ NP ČŠ letos v září**. Podklady nám byly zaslány v létě v době dovolených dne **10. 8. 2018** s tím, že schvalování zonace proběhne na Radě NPČŠ dne **7. 9. 2018!**

Až na výzvy některých obcí a členů Rady NPČŠ se uskutečnily narychlo svolané „semináře“ (opravdu máme co dělat, člověk nemůže během pár dní přeorganizovat svůj kalendář jenom proto, že se najednou nesmyslně spěchá!). Také zazníval argument, že **MŽP nechtělo informace pouštět obcím**, protože už není potřeba to s obcemi dojednat, že je naopak potřeba využít stávajících starostů (krátce před podzimními komunálními volbami), kteří jsou informovaní.

Schválení („dohoda“) se nakonec podařilo prosadit během cca **tří týdnů!** Podle mě s dost rozpačitým výsledkem. Nehledě na **nesrovnalosti v tom, kdo k danému času je, či není členem Rady NPČŠ** (na www stránkách Správy NPČŠ byl k době konání Rady NPČŠ asi neaktuální seznam), s tím, že z cca 30 členů se projednání tak důležitého dokumentu zúčastní 19, pro hlasuje 18, a z nich **jen 5 z 10** těch členů Rady NP, kteří jsou dáni zákonem 114/92 Sb. (tedy zástupci místních samospráv a krajské samosprávy). Schválení u nich dokonce neproběhlo ani nadpoloviční většinou. Toto a podobné může být prosazováno lidmi, kteří jsou po dohodě najmenovaní ředitelem NPČŠ – orgánem ochrany přírody. To není dobrá vizitka transparentního a férového projednání zásadního dokumentu. Prý na urychlené schválení „zonace“ tlačilo MŽP ČR!? (viz debata i na posledním jednání Rady NPČŠ dne 6. 12. 2018).

3) Podobně, jinak právě řádná schůze Rady NPČŠ na konci roku, konaná dne 6. 12. 2018, byla při malém počtu členů Rady NPČŠ neusnášeníschopná! Změní se tedy následně na „pracovní setkání“!

Tyto a podobné zkušenosti mě dovedly k přesvědčení, že **nadále se účastnit jednání Rady NPČŠ nemá pro mě a pro naše město podstatný smysl**. Je to v tomto provedení čistě formalistická, účelová záležitost sloužící jako alibi pro Správu NP. Dovolte mi tedy oznámit Vám, že **dalších jednání Rady se nadále nebudu účastnit**.

Vážený pane ministře.

Je mi líto, že Vám musím psát **po třiceti letech aktivit v ochraně přírody a v otázkách Národního parku České Švýcarsku o elementárních záležitostech**, ale opakovaně se snažíme řešit problémy racionálně, sice otevřeně, avšak uvnitř struktur a v regionu pokud možno tak, abychom si problémy vyřešili my a navenek působil náš národní park jako funkční místo pro lepší život i pro ochranu přírody. Pokud jde ale o přístup Správy NP, setkávám se už spíše s pasivitou a formalismem. Nemám zapotřebí být toho nadále spoluúčasten minimálně do doby, než se pasivní přístup nezmění.

S pozdravem

senátor za volební obvod Děčín

Vážený pan
Mgr. Richard Brabec
ministr
Ministerstvo životního prostředí ČR
Praha